

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Milli Eğitim Bakanı Yusuf Tekin** tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri uyarınca yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Özgül Saki

İstanbul Milletvekili

Boğaziçi Üniversitesi, Türkiye'de yükseköğretim tarihinde özgür, özerk ve katılımcı yönetim geleneğiyle öne çıkan bir üniversite iken, 2021 yılı itibarıyla kayyım rektör atamaları ile ciddi bir kurumsal kırılma sürecine girmiştir. Akademik özerklik ve üniversite bileşenlerinin iradesi yok sayılarak atanan rektörlere karşı öğretim üyeleri ve öğrenciler tarafından üç yılı aşkın süredir kesintisiz olarak akademik eylemler yürütülmektedir. Bu süreçte; rektörlük makamı demokratik teamüllerin dışında, atama usulüyle belirlenmiştir. Üniversite yönetim yapısında senato ve rektörlük yetkileri tek elde toplanmış, akademik kurulların etkisi büyük ölçüde ortadan kaldırılmıştır. Fakültelere dışarıdan yapılan atamalar ve üniversite bileşenlerinin iradesi hiçe sayılarak alınan kararlar, kurumsal yapıyı ve Boğaziçi'nin dünya üniversitesi kimliğini zedelemiştir.

Tüm bu süreçlerin üzerine Sayıştay Başkanlığı tarafından yayımlanan 2024 yılı denetim raporu da bu kurumsal erozyonu görünür kılmaktadır. Şöyle ki; üniversite bünyesinde mevzuata açıkça aykırı şekilde "Öğrenci İşleri Dekanlığı" kurulmuş ve bu birime rektörlük onayıyla görevlendirme yapılmıştır. Oysa 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu uyarınca üniversite birimlerinin yalnızca kanunla kurulabileceği, dekan atama yetkisinin de Yükseköğretim Kurulu'na ait olduğu açıkça belirtilmiştir. Bu durum, rektörlüğün hukuka aykırı uygulamalarına somut bir örnek teşkil etmektedir.

Yine aynı Sayıştay raporunda, 2014 yılında Boğaziçi Üniversitesi Vakfı ile yapılan protokol uyarınca Halet Çambel Yalısı'na tahsis edilen Halet Çambel ve Nail Çakırhan Arkeoloji, Geleneksel Mimarlık ve Tarih Uygulama ve Araştırma Merkezi'nin 2024 yılı itibarıyla herhangi bir akademik faaliyette bulunmadığı saptanmıştır. Buna karşın bu tarihi yapı için 2022-2024 yılları arasında üniversite bütçesinden yaklaşık 2,6 milyon TL harcama yapılmıştır.

Tüm bu tablo; kayyım atamalarıyla kurumsal denge-denetimi de keyfi olarak kullanan üniversitede, hesap verebilirlik, şeffaflık ve akademik özerklik ilkelerinin sistematik biçimde aşındırıldığını göstermektedir.

Bu bağlamda;

1. Boğaziçi Üniversitesi'nde "Öğrenci İşleri Dekanlığı" kurulmasının mevzuata açıkça aykırı olduğu Sayıştay raporlarına yansımışken bu uygulamanın halen devam etmesinin gerekçesi nedir?
2. Yükseköğretim kurumlarında dekanlık kurulması ve dekan atanması yetkisi Yükseköğretim Kurulu'na aitken, bu yetkinin fiilen rektörlük tarafından kullanılmasının hukuki dayanağı nedir?
3. Bu mevzuat ihlaline ilişkin Bakanlığınız tarafından herhangi bir inceleme veya soruşturma başlatılmış mıdır?
4. Halet Çambel Yalısı'nda faaliyet göstermesi öngörülen merkez neden 2024 yılı itibarıyla fiilen çalışmaz durumdadır? Atıl kalan bu merkezin yeniden faaliyete geçirilmesine ilişkin bir plan veya takvim mevcut mudur?
5. Halet Çambel Yalısı için 2022-2024 yılları arasında üniversite bütçesinden harcanan yaklaşık 2,6 milyon TL kamu kaynağının sorumluluğu kimdedir? Bu kaynakların kamu zararı kapsamında değerlendirilmesi ve sorumlular hakkında idari işlem başlatılması planlanmakta mıdır?
6. Kayyım rektör atamaları sonrasında üniversitenin idari yapısında benzer şekilde Sayıştay Raporları'na yansımayan ve mevzuata aykırı başka uygulamalar tespit edilmiş midir?
7. Akademisyenlerin uzun süredir sürdürdüğü eylemler ve öğrencilerin her faaliyetine yapılan polis zoru ve baskısına karşılık Bakanlığınızın üniversitenin özerk yapısının yeniden sağlanması ve öğrencilerin ifade ve eylem hürriyetini güçlendirmeye dönük bir politikası olacak mıdır?